

1. Thông tin về học phần và giảng viên

1.1. Tên học phần: Văn học và văn hoá học (*Literature and Culturalogy*)

- Mã số: **XHV606**

1.2. Trình độ: Cao học

1.3. Cấu trúc học phần: Tổng số 30 tiết (LT: 30, TH: 00)

1.4. Học phần tiên quyết:

1.5. Bộ môn phụ trách giảng dạy: Bộ môn Ngữ Văn Khoa KHXH&NV

1.6. Thông tin giảng viên:

Họ tên giảng viên: **Nguyễn Kim Châu**

Học hàm, học vị: PGS.TS

Đơn vị: Bộ môn Ngữ Văn - Khoa KHXH & Nhân văn

Điện thoại: 0913 166 292 E-mail: nkchau@ctu.edu.vn

Tên người cùng tham gia giảng dạy:

2. Mô tả học phần: Học phần cung cấp kiến thức chung về văn hóa và văn hóa học. Văn học trong hệ thống văn hóa; Mã văn hóa và các dạng thức tồn tại trong tác phẩm văn học; Nghiên cứu văn học từ một số lý thuyết văn hóa học

3. Mục tiêu:

- Giúp học viên nắm vững một số lý thuyết nền tảng và một số phương pháp nghiên cứu cơ bản của văn hóa học vào nghiên cứu văn học.
- Giúp học viên vận dụng hướng nghiên cứu văn hóa - văn học trong nghiên cứu các vấn đề văn học Việt Nam và thế giới.
- Giúp học viên nhận diện các mã văn hóa trong tác phẩm văn học và cách tiếp cận để miêu tả và diễn giải tác phẩm văn học cụ thể.

4. Nội dung chi tiết:

Chương	Tiết
Chương 1: Khái quát chung về văn học và văn hóa học 1.1. Phân biệt văn chương và văn học, văn học và văn hoá học 1.2. Quan hệ văn học và văn hóa học 1.3. Mã văn hóa và các mã trong tác phẩm văn học	5
Chương 2: Văn học trong hệ thống văn hóa 2.1. Văn học như một thành tố văn hóa 2.2. Văn học trong quan hệ với các thành tố văn hóa	5
Chương 3: Mã văn hóa và các dạng thức tồn tại trong tác phẩm văn học 3.1. Mã văn hóa trong các mối quan hệ của tác phẩm 3.2. Các dạng thức tồn tại của mã văn hóa trong tác phẩm	5
Chương 4: Nghiên cứu văn học từ một số lý thuyết văn hóa học 4.1. Nghiên cứu văn học từ Tiến hóa luận văn hóa (Evolutionism) 4.2. Nghiên cứu văn học từ Chức năng luận (Functionism) 4.3. Nghiên cứu văn học từ Cấu trúc luận (Structuralism) 4.4. Nghiên cứu văn học từ Duy vật luận (Materialism) 4.5. Nghiên cứu văn học từ Chủ nghĩa nữ quyền (Feminism), Hậu hiện đại (Post-modernism)	15

5. Phương pháp giảng dạy và đánh giá học phần

5.1. Phương pháp giảng dạy:

- Thuyết trình kết hợp với việc nêu vấn đề để học viên thảo luận.

5.2. Đánh giá môn học: Kiểm tra giữa kì (thảo luận) 40% ; thi cuối kì 60 %

6. Tài liệu của học phần:

1. Bakhtin, M. (2003), *Những vấn đề thi pháp Dostoievski* (Trần Đình Sử, Lại Nguyên Ân, Vương Trí Nhân dịch), NXB Giáo dục, Hà Nội.
2. Bakhtin, M. (2003), *Lý luận và thi pháp tiểu thuyết* (Phạm Vĩnh Cư dịch và giới thiệu), NXB Hội nhà văn, Hà Nội.
3. Bakhtin, M. (2007), *Sáng tác của F.Rabelais và nền văn hóa dân gian Trung cổ và Phục hưng* (Từ Thị Loan dịch), NXB Khoa học xã hội, Hà Nội.
4. Trần Lê Bảo (2009), “Giải mã văn hóa trong tác phẩm văn học”. TC. *Nghiên cứu Trung Quốc*, số 2.
5. Roland Barthes (1997), *Độ không của lối viết*, Nguyễn Ngọc dịch và giới thiệu, Nxb Hội Nhà văn, Hà Nội.
6. Belik, A. (2000), *Văn hóa học: Các lý thuyết nhân học văn hóa* (Đỗ Lai Thúy, Hoàng Vinh, Huyền Giang dịch), Tạp chí Văn hóa nghệ thuật xuất bản, Hà Nội.
7. Lê Nguyên Cẩn (2008), *Tiếp cận Truyện Kiều từ góc nhìn văn hóa*, Nxb Giáo dục, Hà Nội.
8. Lê Nguyên Cẩn (2013), *Tiếp cận văn học từ góc nhìn văn hóa*, Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội.
9. Trần Đình Hượu (1995), *Nho giáo và văn học Việt Nam trung cận đại*, NXB Văn hóa Thông tin, Hà Nội.
10. Phan Ngọc: “*Quan hệ giữa văn chương và văn hóa ở Việt Nam*”. <http://www.vienvanhoc.org.vn>
11. Lã Nguyên (2009), “*Vị thế của văn học trên sân chơi văn hóa trong tiến trình lịch sử*”. TC. *Nghiên cứu văn học* số 7.
12. Huỳnh Như Phương (2009), “*Văn học và văn hóa truyền thống*”. TC *Nhà văn* số 10.
13. Trần Đình Sử (1999), *Mấy vấn đề thi pháp văn học trung đại Việt Nam - Giáo dục*, Hà Nội.
14. Trần Nho Thìn (2003), *Văn học trung đại Việt Nam dưới cái nhìn văn hóa*, Nxb Giáo dục, Hà Nội.
15. Đỗ Lai Thúy (1999), *Từ cái nhìn văn hóa*, NXB Văn hóa dân tộc, Hà Nội.
16. Đỗ Lai Thúy (2000), *Hồ Xuân Hương - hoài niệm phồn thực*, NXB Văn hóa Thông tin, Hà Nội.
17. Đỗ Lai Thúy (biên soạn, 2004), *Sự đồng danh của phương pháp*. NXB Văn hóa thông tin, Hà Nội.
18. Đỗ Lai Thúy (biên soạn, 2006), *Theo vết chân những người khổng lồ: Tân Guylivơ du ký về các lý thuyết văn hóa*, NXB Văn hóa thông tin, Hà Nội.
19. Đỗ Lai Thúy: “*Mối quan hệ văn học - văn hóa nhìn từ lý thuyết hệ thống*”. <http://www.vienvanhoc.org.vn/reader/?id=114&menu=107>
20. Phạm Quang Trung: “*Chung quanh bài “Về mối quan hệ văn hóa và văn học*”. <http://sites.google.com/site/pqtrungdlu/trao-dhoi/chung-quanh-bi-v-mi-quan-h-vn-ha-v-vn-hc>
21. Phùng Văn Tửu (1990), *Tiểu thuyết Pháp hiện đại-những tìm tòi đổi mới*, Nxb Khoa học xã hội, Mũi Cà Mau.
22. Trần Ngọc Vương (1995), *Nhà nho tài tử và văn học Việt Nam*, NXB Giáo dục, Hà Nội.